

Forslag til Lov indeholdende Tillæg til Lyndeloven.

den bestaaende Løshed i Lyndeforholdet, til Opdrækket imod Lyndet og til at udsætte især det forindelige Lynde for meget daarlige Forhold, indtaler, at saavel Politidirektøren, med hvem Magistraten har korresponderet om Sagen, som Magistraten nærer et indtrængende Ønske om, at der i alt Fald for Kjøbenhavns Bedkommende kunde tilveiebringes en Lov, hvorved Fæstemandsvirksomheden alene lægges i autoriserede Personers Hænder og undergives en stærkere Kontrol, end hidtil har været Tilfældet. Magistraten har derfor under Henvisning til, hvad der tidligere i denne Sag er passeret, henstillet, at der paa Grundlag af, hvad der under Behandlingen af det tidligere Forslag i saa Henseende var opnaaet Enighed om, søges tilveiebragt en Lov om det heromhandlede Forhold.

Ministeriet maa nu ogsaa erkjende, at der, da det navnlig er her i Hovedstaden, at Ulemperne ved den nuværende Mangel paa en virksom Kontrol med Fæstemandsvesenet have været store, turde være grundet Anledning til, i Mangel af en Ordning af dette Forhold, der omfatter det hele Land, at søge en saadan sat i Bærf for Kjøbenhavns Bedkommende. Som fremhævet i Motiverne til det tidligere Lovforslag (se Rigsdagstidenden for 1875—76, Tillæg A., Sp. 1581 ff.) er det alt i Følge de nugældende Bestemmelser i Lov af 10de Mai 1854 §§ 2—4 for Kjøbenhavns Bedkommende Reglen, at Ingen her kan drive Forretning som Fæstemand uden en af Øvrigheden meddelt Bevilling, hvorhos den autoriserede Fæstemand er bunden til en vis af Øvrigheden saakaldt Tagt, ligesom der af Øvrigheden bliver meddelt ham de fornødne Forholdsregler; der er derfor saakaldt Straf for disse Overtrædelser af Fæstemands Pligter. Som imidlertid sammesteds fremhævet, er det dels ved en Højesteretsdom statureret, at Forbudet mod, at uautoriserede Personer drive Forretning som Fæstemand heri Staden, kun finder Anvendelse, forsaavidt der er Spørgsmaal om Forfæstning af Lynde til at tjene her i Staden; dels er det af Kjøbenhavns Kriminal- og Politirets Afdeling for offentlige Politisager statureret, at Overtrædelser af det ommeldte Forbud paa Grund af Manglen af Straffebestemmelser ikke kan medføre Straf, medmindre der foreligger et særligt til den Paagældende rettet Polititilhold, hvis Overtrædelse kan afgive Grundlag for Straf. Som bemærket det anførte Sted, er det heraf en Følge, at den Eneret for de autoriserede Fæstemænd, i hvilken den egentlige Garanti for dem, der benytte Fæstemands Mellemkomst, skulde søges, saakaldt er saa godt som uden Betydning. Enhver kan give sig af med som Mellemmand at afslutte Kontrakter om Lyndeforhold, naar blot disse ikke angaa Tjeneste heri Staden, og i Kraft deraf betegne sig ved Skilt og paa anden Maade som Fæstemænd. Ligesom allerede herigennem betydelige

Vanskeligheder opstaa ved at paase, at saadanne uautoriserede Personer ikke befatte sig ogsaa med Afslutning af Kontrakter angaaende Tjeneste heri Staden, og ligesom Forsøgningen af de Overtrædelser, som konstateres, yderligere er vanskeliggjort ved manglende Straffebestemmelser, saaledes er endvidere Afslutningen af den store Mængde Kontrakter, som her i Kjøbenhavn afsluttes om Tjeneste udenfor Staden, i det væsentlige ukontrolleret og prisgivet for de mest samvittighedsløse Personers Mellemkomst. Det er indlysende, at det under disse Omstændigheder, hvor Enhver saa godt som uskaffet kan konkurrere med de autoriserede Fæstemænd, bliver næsten uden Betydning, at der findes saadanne, og at disse ere pligtige til at overholde de Forholdsregler, som Øvrigheden saavel i de kontraherende Parters som i det Offentliges Interesse foreskriver. Særligt har, som det i de ovennævnte Motiver ogsaa er fremhævet, Manglen af en gennemgribende Kontrol paa en iøinefaldende Maade vist sig ved de Misligheder, som have fundet Sted med Hensyn til Lyndes Antagelse til Tjeneste i Ulandet gennem uautoriserede Fæstemænd, men overfor hvilke man paa Grund af Forholdenes Bestaffenhed har staaet magtesløs. Det har gjentagne Gange ved de Undersøgelser, som i saa Henseende have været indledede af Kjøbenhavns Politi, vist sig, at danske Underjætter af saadanne Personer ere blevne engagerede til Tjeneste, navnlig i Tyssland, men, naar de ere komne dertil, have foreskrevet ganske andre Forhold, end der var stillet dem i Udsigt, og at de derefter ofte ere hjemfaldne til Nød og Elendighed eller endog til moralsk Fordærvelse og Undergang — uden at det imidlertid i saadanne Tilfælde har været muligt for at drage nogen til Ansvar, idet de herværende Kommissiøner have skubbet Skylden paa deres Forretningsvenner paa det fremmede Sted og foregivet, at de ikke have forebragt andet, end hvad der af disse var dem lovet.

Det foreliggende Forslag er i det væsentlige affattet i Overensstemmelse med et af Kjøbenhavns Magistrat formuleret Udkast, og dets Bestemmelser stemme med et Par enkelte Modifikationer, som strax skulde omtales, med det tidligere Forslag i den Stikelse, hvori dette var blevet vedtaget af Landstinget. Dog har man medens det Ministeriet af Magistraten forelagte Udkast indskrænkede sig til at angaa Kjøbenhavn, ønsket det rettest i Forslaget at optage en Bestemmelse, hvorved der aabnes Udgang til at gjøre Lovens Forskrifter anvendelige ogsaa udenfor Kjøbenhavn. Som bemærket i Motiverne til det tidligere Lovforslag, er det dels ikke blot i Kjøbenhavn, at Fæstemands Mellemkomst benyttes til Afslutningen af Lyndekontrakter, dels vil den ovennævnte Virksomhed som Mellemmand for Antagelse af Folk til Tjeneste og Arbejde i Ulandet, naar den i Kjøbenhavn underkastes en besværende Kontrol,